

Dnr V/5585/2022

17.2.2022

Förpackningspåskrifter för vinförpackningar

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Innehåll

1. Inledning	3
2. Vinernas definitioner och kvalitetskategorier.....	4
3. Obligatoriska uppgifter på förpackningspåskrifter för vin och preciseringar av dem	4
3.1. Obligatoriska uppgifter	4
3.2. Preciseringar av de obligatoriska uppgifterna	7
3.3. Alkoholhalt	7
3.4. Preciseringar på märkningen av druvproduktkategorin, om avalkoholisering genomförts vid tillverkningen av produkten	8
3.5. Ursprungsbeteckning	8
4. Frivilliga uppgifter.....	9
5. Uppgifter om tappningsföretag, producent, importör och försäljare ...	10
6. Uppgifter om allergener (ämnen som kan orsaka överkänslighet).....	11
7. Förpackningspåskrifternas språk och riktighet.....	12

1. Inledning

I denna anvisning behandlas förpackningspåskrifter för druvviner. Kraven beträffande förpackningsanteckningar för andra vinprodukter (likörvin, pärlande vin, mousserande vin, vin tillsatt med koldioxid, druvmust, delvis jäst druvmust, koncentrerad druvmust, ungt icke färdigjäst vin och vin av övermogna druvor) finns i de förordningar som nämns nedan och Valvira's anvisning för förpackningspåskrifter på alkoholdrycker. Anvisningen tillämpas på alla viner som säljs inom gemenskapen, inklusive viner som importerats från tredjeland.

Denna anvisning ersätter Valvira's anvisning 8/2013 Förpackningspåskrifter för vinförpackningar (dnr 340/99/2013). Samtidigt upphävs anvisning 2/2019 Namn på vinbaserade alkoholdrycker 2/2019 dnr V/16556/2019.

Anvisningens föreskriftsförteckning har kompletterats och kraven i ändringen av EU-förordning 2117/2021 på avalkoholisering av vin (3.4) samt på märkningen av vinernas näringsdeklaration, ingrediensförteckning samt minsta hållbarhet (punkt 3.1) har uppdaterats. Anvisningen har också preciserats i fråga om ursprungsbeteckningen (punkt 3.5) och märkningen av alkoholhalten och de obligatoriska förpackningspåskrifterna har försetts med ett satsnummer.

Följande bestämmelser och deras ändringar gäller förpackningspåskrifter för viner:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (nedan grundförordningen)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2117 om ändring av förordningarna (EU) 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/33 om komplettering av förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ansökningar om skydd av ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck inom vinsektorn, invändningsförfarandet, begränsningar i fråga om användning, ändringar av produktspecifikationer, avregistrering av skydd samt märkning och presentation.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/91/EU om identifikationsmärkning av livsmedelspartier, för viner som packas i Finland tillämpas jord- och skogsbruksministeriets förordning tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna 834/2014, 5 §
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/45/EEG om färdigförpackade varors nominella mängder samt arbets- och näringsministeriets förordning 220/2009.

2. Vinernas definitioner och kvalitetskategorier

Inom EU klassificeras viner i olika vinproduktkategorier i enlighet med EU-förordning 1308/2013, bilaga VII del II. I bilagan definieras de tillverkningsmetoder och kvalitetsmässiga egenskaper som en druvprodukt ska ha för att det ska kunna kallas t.ex. vin, likörvin, mousserande vin, mousserande kvalitetsvin, pärlande vin, pärlande vin tillsatt med koldioxid, druvmust osv.

Viner klassificeras efter om de har en geografisk beteckning eller inte. Vin med geografisk beteckning är indelat i:

- vin med skyddad geografisk beteckning, SGB (Wines with Protected Geographical Indication, PGI)
- vin med uppgift om druvsort (Varietal Wines) men utan skyddad ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning

3. Obligatoriska uppgifter på förpackningspåskrifter för vin och preciseringar av dem

3.1. Obligatoriska uppgifter

Enligt grundförordningen för vin (1308/2013) är obligatoriska uppgifter för vin:

- **Vinproduktkategori** klassificerad i enlighet med 1308/2013, bilaga VII del II: bl.a. vin, likörvin, mousserande vin, mousserande kvalitetsvin, mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ, pärlande vin, pärlande vin

tillsatt med koldioxid, druvmust. Undantaget är produkter som har skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning, för vilka druvproduktens kategori kan utelämnas.

- För vin med **skyddad ursprungsbeteckning (SUB) eller skyddad geografisk beteckning (SGB)** ska uttrycket "skyddad ursprungsbeteckning" eller "skyddad geografisk beteckning" och namnet på den skyddade ursprungsbeteckningen eller skyddade geografiska beteckningen finnas på förpackningen.
- **Verklig alkoholhalt** i volymprocent.
- **Ursprungsbeteckning**
- **Tappningsföretagets namn och adress** samt orden "tappningsföretag" eller "tappat av (...)" (mer ingående i 2019/33 artikel 46) eller, när det rör sig om mousserande vin, mousserande vin tillsatt med koldioxid, mousserande kvalitetsvin eller mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ, **namnet och adressen på producenten eller leverantören** samt orden "producent" eller "producerat av (...)" och "försäljare" eller "sålt av (...)" (definitioner i stycke 5).
- **Importören, om det är fråga om ett vin från ett tredjeland** (mer ingående i stycke 5). Före importörens namn och adress ska antecknas uttrycket "importör" eller "importerat av".
- **Uppgifter om allergener (ämnen som orsakar överkänslighet)** i vin (mer ingående i stycke 6).
- **Innehållsmängden** uttryckt i liter, centiliter eller milliliter. Till exempel tillåten nominell innehållsmängd för icke-mousserande vin i storleksklassen 100–1 500 ml: 100 — 187 — 250 — 375 — 500 — 750 — 1 000 — 1 500. Närmare i direktiv 2007/45/EEG.
- **Uppgift om sockerhalten** om det är fråga om mousserande vin, mousserande vin tillsatt med koldioxid, mousserande kvalitetsvin eller mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ (mer ingående i 2019/33 artikel 47 och bilaga III):

Uttryck	Förutsättningar för användning	
brut nature, naturherb (helt torr, ingen tillsatt socker)	0<3	g/l
extra brut, extra herb (helt torr)	0–6	g/l
brut, herb (mycket torr)	0<12	g/l
extra brut, extra herb (mycket torr)	12–17	g/l
torr, sec, dry	17–32	g/l
halvtorr, demi-sec, medium dry	32–50	g/l
söt, doux, sweet	50<	g/l

- **Livsmedelspartiets kod.** Som kännetecken för ett livsmedelsparti ska användas en märkning som gör det möjligt att identifiera det parti till vilket livsmedlet hör. Framför beteckningen ska anges bokstaven "L", om inte beteckningen annars klart skiljer sig från de övriga förpackningspåskrifterna.
- **Näringsdeklaration från och med 8.12.2023.** Näringsdeklarationen får på förpackningen eller på en etikett fäst på denna begränsas till energivärdet, som kan uttryckas med hjälp av symbolen "E" för energi. I sådana fall ska den fullständiga näringsdeklarationen tillhandahållas på elektronisk väg enligt uppgift på förpackningen eller på en etikett fäst på denna. Den näringsdeklarationen får inte visas tillsammans med annan information för försäljnings- eller saluföringsändamål, och inga användardata får samlas in eller spåras.
- **Ingrediensförteckning från och med 8.12.2023.** Ingrediensförteckningen får tillhandahållas på elektronisk väg enligt uppgift på förpackningen eller på en etikett fäst på denna. I sådana fall ska följande krav gälla:
 - inga användardata får samlas in eller spåras,
 - ingrediensförteckningen får inte visas tillsammans med annan information för försäljnings- eller saluföringsändamål, och
 - märkningen av ämnen som orsakar överkänslighet ska anges direkt på förpackningen eller på en etikett fäst på denna.
- **Minsta hållbarhetstid,** om det är fråga om druvprodukter som har genomgått en behandling för avalkoholisering med en faktisk alkoholhalt på under 10 volymprocent.

3.2. Preciseringar av de obligatoriska uppgifterna

Enligt förordning 2019/33 ska de obligatoriska uppgifterna anges inom samma synfält på behållaren och med bokstäver som är tydliga, läsbara, outplånliga och så stora att de därigenom kontrasterar mot den bakgrund på vilken de är tryckta och dessutom är tydligt urskiljbara från övriga skrivna uppgifter och tecken.

De obligatoriska uppgifterna om partiets nummer och allergener får emellertid anges utanför det synfält där övriga obligatoriska uppgifter anges. Obligatoriska uppgifter ska märkas med bokstäver vars storlek, oberoende av fonten, är minst 1,2 mm.

3.3. Alkoholhalt

Den verkliga alkoholhalten anges som hel eller halv procentandel av volymen (\pm 0,5 vol.%). Alkoholhalten får avvika med högst 0,5 vol.% från märkningen (kommissionens förordning 2019/33). Siffran ska följas av "vol.%" och kan föregås av

- "verklig alkoholhalt" eller
- "verklig alkohol" eller
- "alk."

I vissa avtal mellan EU och tredjeländer godkänns att alkoholhalten anges med en precision om 0,1 vol.%. Sådana länder är Australien och Schweiz.

Den halt som anges i märkningen får inte vara över 0,5 vol.% större eller mindre än den fastställda halten, dessutom beaktas mätosäkerheten. Det finns undantag från detta krav i vissa länder utanför EU, såsom USA och Australien.

Alkoholhalten i druvprodukter som har skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning och som lagrats i flaskor i mer än tre år samt alkoholhalten i mousserande vin, mousserande kvalitetsvin, mousserande vin tillsatt med koldioxid, pärlande vin, pärlande vin tillsatt med koldioxid, likörvin och vin av övermogna druvor får dock inte överskrida 0,8 vol.% eller understiga den fastställda alkoholhalten, därtill beaktas mätosäkerheten.

3.4. Preciseringar på märkningen av druvproduktkategorin, om avalkoholisering genomförts vid tillverkningen av produkten

För druvprodukter är avalkoholisering av vin, mousserande vin, mousserande kvalitetsvin, mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ, mousserande vin tillsatt med koldioxid, pärlande vin och pärlande vin tillsatt med koldioxid möjligt antingen helt eller delvis efter att vinet har uppnått de definierade egenskaperna. Endast de metoder för avalkoholisering som beskrivs i förordningen är tillåtna. Behandlingen för avalkoholisering får inte heller orsaka sensoriska defekter på druvprodukten.

Druvproduktkategorin ska kompletteras med uttrycket "avalkoholiserad" om produktens verkliga alkoholhalt är högst 0,5 vol.%. Om alkoholhalten är över 0,5 vol.% och under den faktiska minimalalkoholhalten i kategorin ska druvproduktkategorin kompletteras med uttrycket "delvis avalkoholiserad".

3.5. Ursprungsbeteckning

I vinets ursprungsbeteckning ska något av följande anges; orden "vin från (...)", "producerat i (...)", eller "produkt av (...)", eller motsvarande termer, åtföljda av namnet på den medlemsstat eller det tredjeland på vars territorium druvorna skördats och omvandlats till vin (om blandning av viner och mousserande vin närmare i 2019/33 artikel 45).

Europeiska kommissionen har 12.11.2015 publicerat sitt tillkännagivande om ursprungsmärkning för varor från de territorier som ockuperats av Israel (2015/C 375/05). Sedan dess har Europeiska unionens domstols dom i mål C-363/18 preciserat skyldigheten att märka ursprunget. Varor från ett visst land eller visst område anses vara varor som antingen helt har producerats i landet eller området eller som undergått en sista märkt förädling eller behandling i landet eller området. Om produkten härstammar från Israels bosättningsområde ska detta nämnas tydligt. Utelämnning av ett omnämnande om att livsmedlet kommer från "israelisk bosättning" kan vilseleda konsumenten. För produkter från Västbanken eller Golanhöjderna som har sitt ursprung i bosättningarna, ska uttryck som "produkt från Golanhöjderna (israelisk bosättning)" eller "produkt från Västbanken (israelisk bosättning)" användas.

För produkter från Palestina (som inte har sitt ursprung i bosättningarna) skulle en uppgift som inte vilseleder om det geografiska ursprunget, och följer internationell praxis, kunna vara "produkt från Västbanken (palestinsk produkt)", "produkt från Gaza" eller "produkt från Palestina".

4. Frivilliga uppgifter

- Skördeår
- Namnet på en eller flera druvsorter (mer ingående i 2019/33 artikel 50)
- Sockerhalten, då det är fråga om andra än sådana viner för vilka uppgifterna definierats som obligatoriska. Då ska halterna indelas i följande kategorier:

<u>Uttryck</u>	<u>Förutsättningar för användning</u>
torr, sec, dry	0–4 g/l
torr, sec, dry	0–9 g/l
- om den totala syrahalten uttryckt i gram vinsyra per liter inte understiger restsockerhalten med mer än 2 gram per liter	
halvtorr, demi-sec, medium dry	4–12 g/l
halvtorr, demi-sec, medium dry	9–18 g/l
- om den totala syrahalten uttryckt i gram vinsyra per liter inte understiger restsockerhalten med mer än 10 gram per liter	
halvsöt, moelleux, medium sweet	18–45 g/l
söt, doux, sweet	45– g/l

- Uttryck som avser vissa produktionsmetoder
 - "jäst på flaska" får endast användas för att beskriva mousserande viner med skyddade ursprungsbeteckningar eller geografisk beteckning från ett tredjeland eller mousserande kvalitetsviner
 - jäst/framställt/lagrat på fat av [uppgift om träslag] eller jäst/framställt/lagrat på fat
 - "jäsning på flaska enligt traditionell metod", "traditionell metod", "klassisk metod" eller "traditionell klassisk metod" får endast användas för att beteckna mousserande viner med skyddade ursprungsbeteckningar eller geografisk beteckning från ett tredjeland eller mousserande kvalitetsviner
 - benämningen "crémant" får endast användas för mousserande vita kvalitetsviner eller kvalitetsviner av typen "rosé" med skyddade ursprungsbeteckningar eller en geografisk beteckning från ett tredjeland
- Viner som har skyddad ursprungsbeteckning (SUB) eller skyddad geografisk beteckning (SGB)

- Den beskrivande gemenskapssymbolen för dessa
- Traditionella uttryck som beskriver produktions- eller lagringsmetoden, kvalitet, färg, typ av plats eller en särskild händelse som är förknippad med historien
- Då det är fråga om namnet på en geografisk enhet som är mindre eller större än det underliggande området för ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen.

5. Uppgifter om tappningsföretag, producent, importör och försäljare

- Med **tappningsföretag** avses den fysiska eller juridiska person eller sammanslutning av sådana personer som tappar eller låter tappa;
- Med **tappning** avses att den berörda produkten i kommersiellt syfte tappas på behållare med en volym på högst 60 liter;
- Med **producent** avses den fysiska eller juridiska person eller sammanslutning av sådana personer som bearbetar eller låter bearbeta druvor, druvmust och vin till mousserande vin, mousserande vin tillsatt med koldioxid, mousserande kvalitetsvin eller mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ;
- Med **importör** avses en fysisk eller juridisk person eller sammanslutning av sådana personer som är etablerad i gemenskapen och som ansvarar för att icke-gemenskapsvaror övergår till fri omsättning
- Med **försäljare** avses en fysisk eller juridisk person eller sammanslutning av sådana personer, som inte omfattas av definitionen av producent, som köper och därefter släpper ut mousserande vin, mousserande vin tillsatt med koldioxid, mousserande kvalitetsvin eller mousserande kvalitetsvin av aromatisk typ på marknaden;
- Med **adress** avses den kommun och medlemsstat där tappningsföretagets, producentens, försäljarens eller importörens huvudkontor är beläget.

6. Uppgifter om allergener (ämnen som kan orsaka överkänslighet)

Allergener ska anges på förpackningen på finska och svenska. Märkningarna krävs både för drycker i detaljhandeln och drycker som serveras.

Allergener, såsom svaveldioxid och sulfiter, då deras halter är över 10mg/kg eller 10 mg/l angivet i SO₂, ska alltid anges på etiketten.

Vid produktion av vin kan äggproteiner och/eller kaseinproteiner från mjölk användas för att klara vinet.

Allergener ska anges i uppgifterna efter uttrycket "innehåller":

- "innehåller sulfiter" eller "innehåller svaveldioxid"
- "innehåller ägg", "innehåller äggprotein", "innehåller äggprodukt", "innehåller ägglysozym" eller "innehåller äggalbumin"
- "innehåller mjölk", "innehåller mjölkprodukter", "innehåller mjölkcasein" eller "innehåller mjölkprotein"

Utöver allergenbeteckningar kan användas piktogram i enlighet med artikel 41(2) i förordning 2019/33:

Undantag från kraven på märkning av mjölk- och äggproteiner är:

- viner som producerats av skördar från år 2011 eller tidigare. Om det inte är fråga om ett årgångsvin ska aktören visa av vilket års druvor vinet har producerats (kommersiella dokument och deklARATIONEN i V11-dokumentet).
- viner som producerats av druvor från 2012 och som släppts på marknaden inom EU som bulkvara före 1.7.2012 även om de inte etiketterats före dagen ifråga

- viner vid vars produktion mjölk- eller äggproteiner inte har använts eller om man med den internationella vinorganisationens metoder (OIV) inte kan upptäcka äggproteiner i produkten.

7. Förpackningspåskrifternas språk och riktighet

Förpackningspåskrifter för viner görs på ett eller flera av gemenskapens officiella språk så att slutkonsumenten lätt kan förstå alla dessa påskrifter.

Ett undantag till det som nämns ovan är att uppgifter som gäller svaveldioxid samt ägg- och mjölkprodukter alltid måste anges både på finska och svenska.

Information som anges i förpackningspåskrifter och reklam får inte vara felaktig eller orsaka sammanblandning för personer som informationen är riktad till. Myndigheter kan kräva att produktens tappningsföretag, sändare eller importör bevisar att produktens påskrifter är riktiga.

Mer information om förpackningspåskrifterna fås från Valvira per e-post: alkoholi@valvira.fi.

Direktör

Jussi Holmalahti

Jussi Holmalahti

Enhetschef

Eeva Saari

Eeva Saari

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Tillstånds- och tillsynsverket för
social- och hälsovården, Valvira

Bangårdsvägen 9, 00520 Helsingfors
PB 43, 00521 Helsingfors
Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi

Telefon 0295 209 111
kirjaamo@valvira.fi
valvira.fi